NIEDZIELA SŁOWA BOŻEGO

„Prosiłem, aby «jedna niedziela [w ciągu roku została] w całości poświęcona słowu Bożemu, aby zrozumieć niewyczerpalne bogactwo pochodzące z tego nieustannego dialogu między Bogiem a Jego ludem».”

Papież Franciszek

KONTRAST

Niedziela Słowa Bożego

Niedziela Słowa Bożego

Opracowanie tekstów
Bractwo Słowa Bożego

KONTRAST
Warszawa 2019

Opracowanie tekstu:
Bractwo Słowa Bożego

Opracowanie graficzne i skład:
Bogusław Spurgjasz

Projekt okładki:
Jakub Rakusa-Suszczewski

Adiustacja:
Bractwo Słowa Bożego

Cytaty biblijne za:
Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. Biblia Tysiąclecia, Poznań 2014.

Zdjęcie na stronach rozpoczynających rozdziały:
Papirus Oxyrynchus 2 (papirus 1): zawiera fragment Ewangelii Mateusza 1,1-9.12.14-20. Datowany na początek III wieku. Przechowywany w University of Pennsylvania Museum of Archaeology and Anthropology w Filadelfii. Odkryty w Oksyrynchos w Egipcie.

© 2019 dla wydania polskiego by Kontrast

ISBN 978-83-62793-36-5

Printed in Poland by
KONTRAST
0-601 912 821
e-mail: kontrast.boguslaw@gmail.com

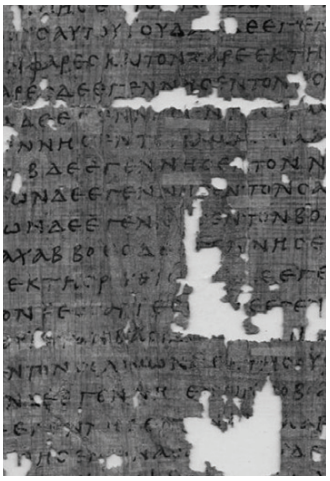

INFORMACJA O OBCHODACH

pierwszej Niedzieli Słowa Bożego

Kościół żyje Miłosierdziem Boga

W datowanym na 20 listopada 2016 r. Liście apostolskim *Misericordia et misera* papież Franciszek podjął istotną kwestię przedłużenia w Kościele czasu owocowania Nadzwyczajnego Roku Miłosierdzia. Istotnym punktem programu duszpasterskiego zaproponowanego przez Ojca Świętego jest zwrot ku Biblii, którą opisuje jako *wspaniałą relację opowiadającą o cudach miłosierdzia Bożego. Każda karta przepojona jest miłością Ojca, który od stworzenia chciał odcisnąć we wszechświecie znaki swojej miłości.*[1] Dla pogłębienia rozumienia i kultu Bożego Miłosierdzia jest to – według Papieża – sprawa kluczowa. *Jest moim gorącym pragnieniem, aby Słowo Boże było coraz bardziej czczone, znane i upowszechnione, aby poprzez nie można było lepiej zrozumieć tajemnicę miłości, która wypływa z tego źródła miłosierdzia.*[2] Odwołując się do adhortacji Benedykta XVI *Verbum Domini* (zwłaszcza numery 86–87), która podsumowuje synod generalny poświęcony Słowu Bożemu, także obecny pasterz Kościoła Powszechnego

[1] Franciszek, *Misericordia et misera*. List apostolski na zakończenie Nadzwyczajnego Jubileuszu, Watykan 2016, nr 7.
[2] Tamże.

jest przekonany, że decydujące dla faktycznego, a nie tylko doraźnego, ubogacenia życia religijnego wszystkich wierzących jest *szersze upowszechnienie* lectio divina, *aby w modlitewnej lekturze świętego tekstu życie duchowe znalazło wsparcie i rozwój*.[3] To właśnie określenie: „modlitewna lektura" jest głównym pojęciem, nie zaś obco brzmiąca i często niezrozumiała łacińska nazwa. *Verbum Domini* przypomina słowa z orędzia końcowego Synodu z 2008 r.: (...) lectio divina *może otworzyć przed wiernymi skarb słowa Bożego, a także doprowadzić do spotkania z Chrystusem, żywym Słowem Bożym*.[4] Tak więc „modlitewna lektura" Pisma Świętego jest w opinii obydwu Papieży najprostszą drogą do spotkania z Chrystusem, Słowem Boga, które najpełniej wyraża Boże Miłosierdzie i daje człowiekowi szansę doświadczenia tego miłosierdzia. Ważnym aspektem, na który zwraca uwagę zwłaszcza *Verbum Domini*, jest kościelny kontekst spotkania ze Słowem Bożym.[5]

Niedziela Słowa Bożego

W *Misericordia et misera* papież Franciszek proponował wspólnotom kościelnym (nie tylko parafiom, lecz także ruchom kościelnym), by wyznaczyły sobie konkretny i szczególny czas, w którym dałoby się wprowadzić w życie ideę doświadczenia Miłosierdzia Bożego poprzez modlitewny kontakt z Pismem Świętym. *Byłoby właściwe, aby każda wspólnota w jedną niedzielę roku liturgicznego mogła ponowić zaangażowanie w rozpowszechnianie, poznanie i pogłębioną znajomość Pisma Świętego: jedna niedziela w całości poświęcona Słowu Bożemu, aby zrozumieć niewyczerpalne bogactwo pochodzące z tego nieustannego dialogu między Bogiem a jego ludem*.[6] Nie wydaje się, by ta zachęta została podjęta w wielu miejscach

[3] Tamże.

[4] Franciszek, *Orędzie końcowe Synodu 2008*, III, 9. „L'Osservatore Romano", wyd. pol., 2009, nr 1, s. 28; por. *Verbum Domini* 87.

[5] *Verbum Domini*, nr 87.

[6] Franciszek, *Misericordia et misera*, nr 7.

i środowiskach. Dlatego 30 września 2019 r. Papież w *motu proprio Aperuit illis* wskazał wspólną dla całego Kościoła datę takiego obchodu: **III Niedzielę Zwykłą**, która winna być obchodzona jako **Niedziela Słowa Bożego**. Papież zwraca uwagę na kontekst już podejmowanych w tym okresie roku liturgicznego działań Kościoła: Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan i Dnia Judaizmu[7], które powinny być potraktowane jako naturalny kontekst Niedzieli Słowa Bożego.

Z ustanowienia tego obchodu wynikają konkretne zobowiązania duszpasterskie. *Pasterze mają przede wszystkim wielką odpowiedzialność za wyjaśnianie i pomoc wszystkim w zrozumieniu Pisma Świętego. Ponieważ Pismo to jest księgą ludu, zatem ci, którzy mają powołanie do posługiwania Słowu, muszą czuć silną potrzebę tego, by wspólnota miała dostęp do tegoż Słowa*.[8] Tegoroczny dokument Ojca Świętego podkreśla rolę homilii oraz posługi katechetycznej, które są stałymi formami mającymi na celu przybliżenie wiernym Słowa Bożego i wprowadzenie ich w praktykę osobistej modlitewnej lektury Pisma Świętego (tamże). Niedziela Słowa Bożego daje jednak szansę, a właściwie nakłada obowiązek podjęcia działań nadzwyczajnych.

Obchody Niedzieli Słowa Bożego

Z okazji Niedzieli Słowa Bożego warto podjąć następujące aktywności:

- w parafiach i przy kościołach rektoralnych przeprowadzić działania mające na celu wprowadzenie wiernych w osobistą i wspólnotową lekturę Pisma Świętego prowadzącą do modlitwy. W kościele przed tą niedzielą, np. w sobotę wieczorem, warto odprawić nabożeństwo Słowa Bożego w oparciu o opracowany materiał;

[7] Franciszek, *Aperuit illi*. List apostolski ustanawiający Niedzielę Słowa Bożego, Rzym 2019, nr 3.
[8] Tamże, nr 5.

- w samą Niedzielę Słowa Bożego (26 stycznia 2020) we wszystkich kościołach parafialnych i rektoralnych oprócz poświęcenia w homilii należnej uwagi skarbowi, jakim dla człowieka wierzącego jest Pismo Święte, warto odprawić nieszpory niedzielne według opracowanego wzoru;
- w tygodniu po Niedzieli Słowa Bożego warto przeprowadzić spotkania modlitewnego kręgu biblijnego, którego metodologia opisana jest na s. 43.

Te trzy działania będą następować w każdym z tych miejsc w kolejne trzy dni. Mają one na celu przypomnienie form duszpasterstwa biblijnego, które pogłębiają wiedzę biblijną wiernych, a przede wszystkim prowadzą do wspólnej i osobistej modlitwy. Mogą się one odbyć ze względów praktycznych tylko w ograniczonej liczbie miejsc. Poszczególne ośrodki wybrane jako centra takich działań, powinny upublicznić ten fakt w najbliższych parafiach i innych ośrodkach, by posłużyć szerszemu gronu wiernych niż tylko ci, którzy na co dzień skupieni są wokół danej parafii czy kościoła rektoralnego.

W celebrowaniu Niedzieli Słowa Bożego niech nam więc towarzyszą słowa papieża Franciszka: *Przychodzi na myśl nauczanie św. Efrema: „Któż jest zdolny, aby pojąć, o Panie, wszystkie bogactwa jednego tylko z Twoich słów? Jest o wiele więcej tego, co nam umyka, od tego, co udaje nam się pojąć. Jesteśmy jak spragnieni, którzy piją ze źródła. Twoje słowo ma wiele różnych aspektów, tak jak liczne są perspektywy tych, którzy je badają. Pan pokolorował swoje słowo rozmaitym pięknem, aby ci, którzy je zgłębiają, mogli kontemplować to, co im opowiada. Ukrył w swoim słowie wszystkie skarby, aby każdy z nas znalazł bogactwo w tym, co kontempluje" („Komentarz do Diatessaronu", 1,18).*[9]

[9] Franciszek, *Aperuit illis*, nr 7.

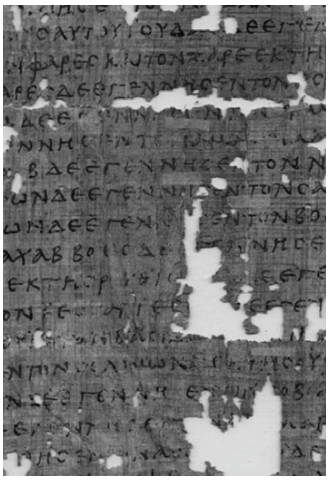

Nabożeństwo Słowa Bożego

na Niedzielę Słowa Bożego

Słowo Boga nie wraca bezowocnie

20–26 stycznia 2020 r.

Miejscem właściwym dla celebracji Słowa Bożego jest przestrzeń sakralna: kościół lub kaplica. Należy unikać celebracji poza przestrzenią sakralną.

Celebrans (kapłan lub diakon) powinien rozumieć sens i cel sprawowania tego rodzaju celebracji oraz powinien nie tylko przeczytać, lecz także przemedytować teksty, które są elementem liturgii. Przygotowując homilię, musi skoncentrować się na tekstach biblijnych, ale jego zadaniem nie jest przedstawienie wykładu egzegetycznego. Celem homilii jest odniesienie tekstów biblijnych do wiary i życia chrześcijanina. Jeśli w nabożeństwie biorą udział zarówno kapłan, jak i diakon, powinni oni wcześniej podzielić się zadaniami: kapłan przewodniczy liturgii, diakon zaś czyta ewangelię, prezentuje wezwania modlitwy wiernych.

Zespół liturgiczny powinien być świadom zarówno charakteru celebracji, jak i konkretnych zadań, aby przebieg celebracji był czytelny i harmonijny. Lektorzy powinni być dobrze przygotowani do swego zadania. Jakość ich posługi decyduje o czytelności tekstów dla pozostałych uczestników nabożeństwa, a więc stanowi warunek konieczny do ich modlitwy medytacyjnej. Osoby zapewniające oprawę muzyczną powinny zapoznać się z tekstami, by dobrać odpowiednie śpiewy, treściowo powiązane z tekstami biblijnymi. Oprawa muzyczna powinna sprzyjać modlitewnemu charakterowi spotkania.

Procesja na wejście

Procesja powinna być wyraźnym znakiem wejścia Boga obecnego w znaku Pisma Świętego w zgromadzenie liturgiczne. Ma ona być wyrazem czci analogicznej do kultu postaci eucharystycznych (KO 21). Musi więc być odpowiednio uroczysta i stanowi osobny punkt celebracji.

W procesji na wejście wnosi się: krzyż, świece, trybularz, Pismo Święte (księga w pięknej oprawie i dużego formatu, ale nie ewangeliarz czy lekcjonarz, lecz ta, z której będą odczytywane teksty liturgiczne).

Procesję kończy złożenie księgi na ołtarzu Słowa Bożego. Procesji towarzyszy stosowny śpiew. Po złożeniu Pisma Świętego na ołtarzu Słowa Bożego, celebrans przechodzi do miejsca przewodniczenia.

Celebrans jest osobą, której funkcja jest szczególna, jest bowiem szafarzem słowa jako minister Chrystusa nauczającego. Powinno to być podkreślone przez miejsce, jakie zajmuje w prezbiterium, oraz strój (komża, stuła, kapa).

Obrzędy rozpoczęcia

Po zajęciu stosownych miejsc przez kapłana i innych członków zespołu liturgicznego rozpoczyna się liturgia.

K: W imię Ojca, i Syna, i Ducha Świętego

W: Amen.

K: Miłość Boga Ojca, łaska Naszego Pana Jezusa Chrystusa i dar jedności w Duchu Świętym niech będą z wami wszystkimi.

W: I z Duchem Twoim.

Wprowadzenie (przewodniczący)

Akt skruchy

K: Przeprośmy Boga za nasze grzechy, abyśmy mogli godnie przyjąć słowo Boże

K: Zmiłuj się nad nami, Panie.

W: Bo zgrzeszyliśmy przeciw Tobie.

K: Okaż nam, Panie, miłosierdzie swoje.

W: I daj nam swoje zbawienie.

K: Niech się zmiłuje nad nami Bóg wszechmogący * i odpuściwszy nam grzechy * doprowadzi nas do życia wiecznego.

W: Amen.

K: Kyrie eleison

W: Kyrie eleison

K: Chryste eleison

W: Chryste eleison

K: Kyrie eleison

W: Kyrie eleison.

K: Przekażcie sobie znak pokoju

W: Pokój nam wszystkim

K: Módlmy się:

Wszechmogący Boże, spraw, niech zajaśnieje nad nami blask Twojej chwały, * a Chrystus, Światłość ze Światłości, niech umocni darem Swego Słowa serca odrodzonych dzięki Twojej łasce. Przez tegoż Chrystusa, naszego Pana a Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

W: Amen

CZYTANIE I

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

(Iz 55, 1–11)

Słowo Boże karmi i owocuje

O, wszyscy spragnieni, przyjdźcie do wody, przyjdźcie, choć nie macie pieniędzy! Kupujcie i spożywajcie, „dalejże, kupujcie” bez pieniędzy i bez płacenia za wino

i mleko! Czemu wydajecie pieniądza na to, co nie jest chlebem? I waszą pracę – na to, co nie nasyci? Słuchajcie Mnie, a jeść będziecie przysmaki i dusza wasza zakosztuje tłustych potraw. Nakłońcie wasze ucho i przyjdźcie do Mnie, posłuchajcie Mnie, a dusza wasza żyć będzie. Zawrę z wami wieczyste przymierze: są to niezawodnie łaski dla Dawida. Oto ustanowiłem cię świadkiem dla ludów, dla ludów wodzem i rozkazodawcą.

Oto zawezwiesz naród, którego nie znasz, i ci, którzy cię nie znają, przybiegną do ciebie ze względu na Pana, twojego Boga, przez wzgląd na Świętego Izraelowego, bo On cię przyozdobi. Szukajcie Pana, gdy się pozwala znaleźć, wzywajcie Go, dopóki jest blisko! Niechaj bezbożny porzuci swą drogę i człowiek nieprawy swoje knowania. Niech się nawróci do Pana, a Ten się nad nim zmiłuje, i do Boga naszego, gdyż hojny jest w przebaczaniu. Bo myśli moje nie są myślami waszymi ani wasze drogi moimi drogami – wyrocznia Pana. Bo jak niebiosa górują nad ziemią, tak drogi moje - nad waszymi drogami i myśli moje – nad myślami waszymi.

Zaiste, podobnie jak ulewa i śnieg spadają z nieba i tam nie powracają, dopóki nie nawodnią ziemi, nie użyźnią jej i nie zapewnią urodzaju, tak iż wydaje nasienie dla siewcy i chleb dla jedzącego, tak słowo, które wychodzi z ust moich, nie wraca do Mnie bezowocne, zanim wpierw nie dokona tego, co chciałem, i nie spełni pomyślnie swego posłannictwa.

Oto słowo Boże.

Psalm [Ps 107(106), 2-3.4-5.6-7.8-9 (R.: por. 1)]

Refren: *Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana*

Tak niech mówią odkupieni przez Pana, *
których wybawił z rąk przeciwnika
i których zgromadził z obcych krain, *
ze wschodu i zachodu, z północy i południa.

Refren: *Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana*

Błądzili na pustynnym odludziu, *
do miasta zamieszkałego nie znaleźli drogi.
Cierpieli głód i pragnienie *
i wygasało w nich życie.

Refren: *Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana*

W swoim utrapieniu wołali do Pana, *
a On ich uwolnił od trwogi.
I powiódł ich prostą drogą, *
aż doszli do miasta zamieszkałego.

Refren: *Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana*

Niech dziękują Panu za dobroć Jego, *
za Jego cuda wobec synów ludzkich,
bo głodnego nasycił, *
a łaknącego napełnił dobrami.

Refren: *Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana*

CZYTANIE II

Czytanie z Drugiego Listu Świętego Pawła Apostoła do Koryntian

(2 KOR 4,1-18)

Życie w bliskości z Chrystusem

Bracia:

oddani posługiwaniu zleconemu nam przez miłosierdzie, nie upadamy na duchu. Unikamy postępowania ukrywającego sprawy hańbiące, nie uciekamy się do żadnych podstępów ani nie fałszujemy słowa Bożego, lecz okazywaniem prawdy przedstawiamy siebie samych w obliczu Boga osądowi sumienia każdego człowieka. A jeśli nawet Ewangelia nasza jest ukryta, to tylko dla tych, którzy idą na zatracenie, dla niewiernych, których umysły zaślepił bóg tego świata, aby nie olśnił ich blask Ewangelii chwały Chrystusa, który jest obrazem Boga. Nie głosimy bowiem siebie samych, lecz Chrystusa Jezusa jako Pana, a nas - jako sługi wasze przez Jezusa. Albowiem Bóg, Ten, który rozkazał ciemnościom, by zajaśniały światłem, zabłysnął w naszych sercach, by olśnić nas jasnością poznania chwały Bożej na obliczu Chrystusa. Przechowujemy zaś ten skarb w naczyniach glinianych, aby z Boga była owa przeogromna moc, a nie z nas. Zewsząd znosimy cierpienia, lecz nie poddajemy się zwątpieniu; żyjemy w niedostatku, lecz

nie rozpaczamy; znosimy prześladowania, lecz nie czujemy się osamotnieni, obalają nas na ziemię, lecz nie giniemy. Nosimy nieustannie w ciele naszym konanie Jezusa, aby życie Jezusa objawiło się w naszym ciele. Ciągle bowiem jesteśmy wydawani na śmierć z powodu Jezusa, aby życie Jezusa objawiło się w naszym śmiertelnym ciele. Tak więc działa w nas śmierć, podczas gdy w was – życie. Cieszę się przeto owym duchem wiary, według którego napisano: Uwierzyłem, dlatego przemówiłem; my także wierzymy i dlatego mówimy, przekonani, że Ten, który wskrzesił Jezusa, z Jezusem przywróci życie także nam i stawi nas przed sobą razem z wami. Wszystko to bowiem dla was, ażeby w pełni obfitująca łaska zwiększyła chwałę Bożą przez dziękczynienie wielu. Dlatego to nie poddajemy się zwątpieniu, chociaż bowiem niszczeje nasz człowiek zewnętrzny, to jednak ten, który jest wewnątrz, odnawia się z dnia na dzień. Niewielkie bowiem utrapienia naszego obecnego czasu gotują bezmiar chwały przyszłego wieku dla nas, którzy się wpatrujemy nie w to, co widzialne, lecz w to, co niewidzialne. To bowiem, co widzialne, przemija, to zaś, co niewidzialne, trwa wiecznie.

Oto słowo Boże

Celebrans zasypuje kadzidło w miejscu przewodniczenia.

Śpiew przed Ewangelią:

Aklamacja: ***Alleluja, alleluja, alleluja***

Tu jest coś większego niż świątynia:
Syn Boży, który jest Panem szabatu.

Aklamacja: ***Alleluja, alleluja, alleluja***

Po pozdrowieniu wiernych kapłan lub diakon czytający ewangelię okadza ją.

EWANGELIA

Słowa Ewangelii według św. Mateusza

(Mt 12, 1-21)

Pewnego razu Jezus przechodził w szabat wśród zbóż. Uczniowie Jego, odczuwając głód, zaczęli zrywać kłosy i jeść. Gdy to ujrzeli faryzeusze, rzekli Mu: «Oto Twoi uczniowie czynią to, czego nie wolno czynić w szabat». A On im odpowiedział: «Nie czytaliście, co uczynił Dawid, gdy był głodny, on i jego towarzysze? Jak wszedł do domu Bożego i jadł chleby pokładne, których nie było wolno jeść jemu ani jego towarzyszom, tylko samym kapłanom? Albo nie czytaliście w Prawie, że w dzień szabatu kapłani naruszają w świątyni spoczynek szabatu, a są bez winy? Oto powiadam wam: Tu jest coś większego niż świątynia. Gdybyście zrozumieli, co znaczy: Chcę raczej miło-

sierdzia niż ofiary, nie potępialibyście niewinnych. Albowiem Syn Człowieczy jest Panem szabatu».

Idąc stamtąd, wszedł do ich synagogi. A [był tam] człowiek, który miał uschłą rękę. Zapytali Go, by móc Go oskarżyć: «Czy wolno uzdrawiać w szabat?» Lecz On im odpowiedział: «Kto z was jeśli ma jedną owcę, i jeżeli mu ta w dół wpadnie w szabat, nie chwyci i nie wyciągnie jej? O ileż ważniejszy jest człowiek niż owca! Tak więc wolno jest w szabat dobrze czynić». Wtedy rzekł do owego człowieka: «Wyciągnij rękę!» Wyciągnął, i stała się znów tak zdrowa, jak druga. Faryzeusze zaś wyszli i odbyli naradę przeciw Niemu, w jaki sposób Go zgładzić.

Gdy się Jezus dowiedział o tym, oddalił się stamtąd. A wielu poszło za Nim i uzdrowił ich wszystkich. Lecz im surowo zabronił, żeby Go nie ujawniali. Tak miało się spełnić słowo proroka Izajasza:

> Oto mój Sługa; którego wybrałem,
> Umiłowany mój,
> w którym moje serce ma upodobanie.
> Położę Ducha mojego na Nim,
> a On zapowie prawo narodom.
> Nie będzie się spierał ani krzyczał,
> i nikt nie usłyszy na ulicach Jego głosu.

Trzciny zgniecionej nie złamie
ani knota tlejącego nie dogasi,
aż zwycięsko sąd przeprowadzi.
W Jego imieniu narody nadzieję pokładać będą.
Oto słowo Pańskie.

Po odczytaniu czytań liturgicznych Pismo Święte w asyście świec i kadzielnicy zostaje przeniesione na odpowiednie miejsce w prezbiterium, w którym zostaje złożone tak, by było widoczne dla uczestników celebracji. Po złożeniu go w stosownym miejscu okadza się je.

Cisza

Nie powinna być zbyt długa, ale wystarczająca na chwilę modlitewnej refleksji nad tekstem.

Homilia

Celem homilii jest odniesienie tekstów biblijnych do wiary i życia chrześcijanina.

Modlitwa wiernych

K: Dziękując Bogu Ojcu za dar Jego Syna, Wcielonego Słowa, które ukazuje nam największą Miłość i prowadzi nas do zbawienia, zanośmy z ufnością nasze prośby.

K: Boże Ojcze, prosimy Cię za Kościół Święty, aby niestrudzenie kontynuował dzieło głoszenia Słowa

Bożego i ewangelizacji wśród wszystkich narodów świata, budząc w nich wiarę, nadzieję i miłość.

Ciebie prosimy,
W: *wysłuchaj nas Panie.*

K: Boże Ojcze, prosimy Cię za pasterzy Kościoła: Ojca Świętego Franciszka, biskupa N., kapłanów i diakonów, aby głosząc Ewangelię, pobudzali swoich wiernych do nieustannego trwania przy Jezusie – Drodze, Prawdzie i Życiu.

Ciebie prosimy,
W: *wysłuchaj nas Panie.*

K: Boże Ojcze, prosimy Cię o moc ducha i wytrwanie dla chrześcijan prześladowanych za głoszenie Słowa Bożego. Niech zapatrzeni w Jezusa, którego też prześladowano, i zasłuchani w Jego słowo pozostali wiernymi i niestrudzonymi w dążeniu do świętości.

Ciebie prosimy,
W: *wysłuchaj nas Panie.*

K: Boże Ojcze, prosimy Cię za tych, którzy błądząc po ścieżkach wiary, nie spotkali jeszcze prawdziwie Jezusa Chrystusa, aby pociągnięci Bożym miłosierdziem, otworzyli się na Jego działanie i stali się prawdziwie szczęśliwymi.

Ciebie prosimy,
W: *wysłuchaj nas Panie.*

K: Boże Ojcze, prosimy Cię za rodziny chrześcijańskie, by lektura Pisma Świętego była dla nich inspiracją do stawania się świadkami Dobrej Nowiny i niesienia jej innym.

Ciebie prosimy,
W: *wysłuchaj nas Panie.*

K: Boże Ojcze, prosimy Cię za zmarłych, abyś w swoim wielkim miłosierdziu dał im udział w życiu wiecznym.

Ciebie prosimy,
W: *wysłuchaj nas Panie.*

K: Boże Ojcze, prosimy Cię za naszą wspólnotę liturgiczną, abyśmy z radością świadczyli o Bogu Wcielonym, sięgając na co dzień do lektury Pisma Świętego.

Ciebie prosimy,
W: *wysłuchaj nas Panie.*

K: Przeniknięci nowym światłem Wcielonego Słowa prosimy Cię, Wszechmogący Boże, spraw, niech w naszych czynach odbija się to, co przez wiarę jaśnieje w duszach. Przez tegoż Pana, Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje przez wszystkie wieki wieków.

W: *Amen.*

P: Módlmy się wspólnie do Boga, jak nas nauczył nasz Zbawiciel, Jezus Chrystus.

Ojcze nasz...

K: Wybaw nas, Panie, od zła wszelkiego i obdarz nasze czasy pokojem. Wspomóż nas w swoim miłosierdziu, abyśmy zawsze wolni od grzechu i bezpieczni od wszelkiego zamętu, pełni nadziei oczekiwali przyjścia naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.

W: Bo Twoje jest królestwo i potęga, i chwała na wieki.

Jeśli przemawiają za tym potrzeby zgromadzenia, można w tym momencie udzielić Komunii Świętej zgodnie ze stosownymi zaleceniami zawartymi w obrzędzie Komunii poza Mszą Świętą.

Kapłan lub diakon podchodzi do tabernakulum, bierze puszkę z Ciałem Pańskim, stawia ją na ołtarzu, następnie przyklęka, bierze Hostię i trzymając ją nieco podniesioną nad puszką, zwrócony do mających przyjąć Komunię Świętą, mówi:

K: Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata. Błogosławieni, którzy zostali wezwani na Jego ucztę.

W: Panie, nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona dusza moja.

Jeżeli szafarz przyjmuje Komunię Świętą, mówi cicho:

Ciało Chrystusa niech mnie strzeże na życie wieczne.

I ze czcią przyjmuje Ciało Chrystusa.

Następnie bierze naczynie lub puszkę, podchodzi do przystępujących do Komunii Świętej i każdemu z nich ukazuje nieco podniesioną Hostię, mówiąc:

Ciało Chrystusa.

Przyjmujący Komunię odpowiada:

Amen.

I przyjmuje Komunię Świętą.

Podczas rozdzielania Komunii Świętej zależnie od okoliczności można śpiewać odpowiednią pieśń. Po rozdzieleniu Komunii Świętej szafarz zbiera do puszki cząstki Hostii, które mogły się znaleźć na patenie komunijnej i, jeśli trzeba, obmywa palce. Jeżeli zostały komunikanty, szafarz chowa Najświętszy Sakrament do tabernakulum, przyklęka i zamyka tabernakulum. Po Komunii Świętej można przez jakiś czas zachować święte milczenie albo śpiewać psalm lub pieśń pochwalną, zależnie od okoliczności.

K: Módlmy się.

Boże, nasz Ojcze, niech wysłuchane Słowo nas uświęci † i da nam gorliwość płynącą od Ducha Świętego * którym napełniasz swoich uczniów. Niech obdarowani przez Ciebie tym zbawiennym darem, chętnie dzielą się nim Przez Chrystusa, Pana naszego.

W: Amen

Wspólnie odmawia się modlitwę

Modlitwa z encykliki *Lumen fidei*

Matko, wspomóż naszą wiarę! Otwórz nas na słuchanie Słowa, byśmy rozpoznali głos Boga i Jego wezwanie.

Obudź w nas pragnienie, by iść za Nim, wychodząc z naszej ziemi i przyjmując Jego obietnicę. Pomóż nam, abyśmy pozwolili dotknąć się przez Jego miłość, byśmy mogli dotknąć Go wiarą. Pomóż nam w pełni Mu się zawierzyć, wierzyć w Jego miłość, zwłaszcza w chwilach zgryzoty i krzyża, gdy nasza wiara wezwana jest do dojrzewania. Zasiewaj w naszej wierze radość Zmartwychwstałego. Przypominaj nam, że ten, kto wierzy, nie jest nigdy sam. Naucz nas patrzeć oczami Jezusa, aby On był światłem na naszej drodze. Niech to światło wiary wzrasta w nas coraz bardziej, aż nadejdzie ten dzień bez zmierzchu, którym jest sam Chrystus, Twój Syn, nasz Pan!

Błogosławieństwo końcowe

Celebrans podchodzi do miejsca, w którym eksponowane jest Pismo Święte.

K: Pan z wami.

W: I z Duchem Twoim.

Celebrans bierze Pismo Święte i błogosławi nim zebranych.

K: Niech was błogosławi Bóg wszechmogący: Ojciec i Syn, i Duch Święty.

W: Amen.

K: Idźcie w pokoju Chrystusa.

W: Bogu niech będą dzięki.

Można użyć uroczystej formy błogosławieństwa.

Procesja

Pismo Święte zostaje uroczyście wyniesione w procesji, która ma podobny porządek, jak procesja na wejście. W czasie procesji wykonuje się stosowny śpiew.

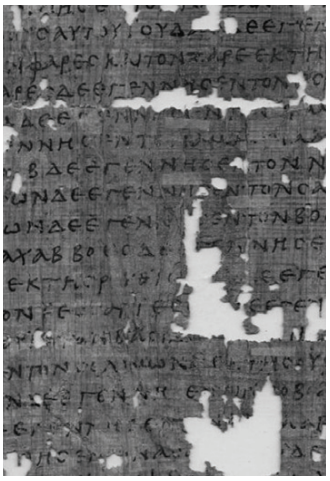

Nieszpory niedzielne

na Niedzielę Słowa Bożego

III Niedziela zwykła

(26 stycznia 2020 r.)

Procesja na wejście: krzyż, świece, trybularz, Pismo Święte (księga w pięknej oprawie i dużego formatu, ale nie ewangeliarz czy lekcjonarz), celebrans (kapłan lub diakon), ew. inne osoby biorące udział w celebracji. Procesję kończy złożenie księgi na ołtarzu Słowa Bożego. Procesji towarzyszy stosowny śpiew.

Procesja powinna być wyraźnym znakiem wejścia Boga obecnego w znaku Pisma Świętego w zgromadzenie liturgiczne. Ma ona być wyrazem czci analogicznej do kultu postaci eucharystycznych (KO 21). Musi więc być odpowiednio uroczysta i stanowi osobny punkt celebracji.

Po złożeniu Pisma Świętego na ołtarzu Słowa Bożego, celebrans przechodzi do miejsca przewodniczenia.

ROZPOCZĘCIE

K: Boże, wejrzyj ku wspomożeniu memu.

W: Panie, pośpiesz ku ratunkowi memu.

K: Chwała bądź Bogu w Trójcy jedynemu: Ojcu, Synowi, Duchowi Świętemu.

W: Jak od początku była tak i ninie i na wiek wieków niechaj zawsze słynie. Alleluja.

HYMN

1. Niechaj z nami będzie Pan - alleluja.
Niech obroną będzie nam - alleluja.

2. Jego słowo wiecznie trwa - alleluja,
Wieczną prawdę w sobie ma - alleluja.

3. Chcemy zgłębić słowa treść - alleluja,
Braciom je radośnie nieść - alleluja.

4. Chcemy nim na co dzień żyć - alleluja.
I w przyjaźni z Bogiem być - alleluja.

5. Źródło życia, Panie nasz - alleluja.
Ty nam wieczne życie dasz - alleluja.

6. Prowadź wśród zawiłych dróg - alleluja
W Trójcy Świętej jeden Bóg - alleluja.

Można użyć innej pieśni.

Psalmodia

Antyfonariusz intonuje *a capella* antyfony. Wykonuje je sam do gwiazdki, dalej śpiewa całe zgromadzenie liturgiczne. Kantor rozpoczyna psalmy, śpiewając sam *a capella* do gwiazdki. Dalej werset śpiewa cała strona kościoła, po której znajduje się kantor. Następny werset śpiewa cała strona przeciwna. Dalej strony śpiewają naprzemiennie. Jeśli ten sposób wykonania miałby wywołać zamieszanie, można całość psalmów wykonywać wspólnie, antyfonę na początku psalmu wykonuje wtedy sam kantor lub organista, a antyfonę na zakończenie śpiewają wszyscy.

1. Antyfona: Rzekł Pan do pana mego: * Siądź po mojej prawicy. / Alleluja

Psalm 110

Trzeba bowiem, aby królował, aż położy wszystkich nieprzyjaciół u stóp swoich (1 Kor 15,25)

Rzekł Pan do Pana mego łaskawym *
Swym głosem: Siądź mi przy boku prawym.
Aż Twoje wszystkie zuchwałe wrogi *
dam za podnóżek pod Twoje nogi.

Berło Twej mocy wydam z Syjonu, *
świat cały padnie u Twego tronu.
A Ty używać będziesz praw swoich, *
wśród nieprzyjaciół panując Twoich.
Skoro rozpoczniesz Twe panowanie, *
przy Tobie lud Twój w jasności stanie.
Nim jeszcze zorzy świecić kazałem, *
Ciebie z wnętrzności moich wydałem.
Pan to poprzysiągł, Jego zaś mowa *
danego nigdy nie cofnie słowa.
Ty jesteś kapłan do końca wieka *
według obrządku Melchizedeka.
Przy Twej prawicy Pan jest nad pany, *
w dzień gniewu swego zetrze tyrany.
Sąd swój rozciągnie po całym świecie *
i nieposłuszne narody zgniecie.
Pyszną na ziemi głowę poniży, *
która Mu jego chwale ubliży.

Z mętnej po drodze pić będzie rzeki, *
dlatego głowę wzniesie na wieki.
Chwała bądź Bogu w Trójcy jedynemu: *
Ojcu, Synowi, Duchowi Świętemu.
Jak od początku była tak i ninie, *
i na wiek wieków niechaj zawsze słynie.

Antyfona: Rzekł Pan do pana mego: * Siądź po mojej prawicy. / Alleluja

2. Antyfona: Miłosierny Pan sprawił, * że trwa pamięć Jego cudów. / Alleluja.

Psalm 111

Dzieła Twoje są wielkie i godne podziwu, Panie, Boże wszechwładny (Ap 15,3)

Całym Cię sercem chwalił będę, Panie, *
gdzie rada mędrców, gdzie cały zbór stanie.
Wielkość niezmierna dzieł Boga Jakuba, *
którymi władnie jak Mu się podoba.
Co pocznie wszystko pełne jest zacności, *
pełne uwielbień, wiek sprawiedliwości.
Jego nie przetrwa żaden, a na ziemi *
wieczną pamiątkę sprawi cudy swymi.
Pan dobrotliwy, Pan to miłosierny, *
karmi i hojnie bogaci lud wierny.
Stateczny w słowie, co raz postanowił, *
wiecznymi czasy tego nie odmówił.

Moc swą okazał, gdy wygnał pogany, *
a ten kraj synom Izraela dany.
Sprawy rąk Jego prawdą miarkowane, *
a zaś słusznością prawa prostowane.
Te się na wieki żadnych lat nie boją, *
bo na słuszności i na prawdzie stoją.
Pan sługi swoje z niewoli wybawił *
i dla nich wieczny testament zostawił.
Imię ma straszne i pełne świętości, *
a bojaźń Boża początkiem mądrości.
Ci, co z niej biorą wzór życia na ziemi, *
będą od wszystkich wiecznie chwalonymi.
Chwała bądź Bogu w Trójcy jedynemu: *
Ojcu, Synowi, Duchowi Świętemu.
Jak od początku była tak i ninie, *
I na wiek wieków niechaj zawsze słynie.

Antyfona: Miłosierny Pan sprawił, * że trwa pamięć Jego cudów. / Alleluja.

3. Antyfona: Zakrólował Pan, * Bóg nasz, Wszechmogący. / Alleluja.

PSALM 114

Wy, którzy wzgardziliście tym światem, zrozumcie, że i wy także wyszliście z Egiptu (św. Augustyn)

Chwalcie, o dziatki, najwyższego Pana, *
niech Mu jednemu cześć będzie śpiewana!

Niech Imię Pańskie będzie przebłogosławione *
na wszystkie wieki będzie pochwalone.
Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada, *
niechaj świat Boską chwałę opowiada!
Pan ma narody wszystkie pod nogami, *
Jego się chwała wznosi nad gwiazdami.
I któż się z Panem tym porówna, który *
wysoko siedząc, z swej niebieskiej góry,
I co na niebie, i co jest na ziemi *
oczyma widzi nieuchronionymi.
On ubogiego z nędzy wyprowadzi *
i z książętami na krześle posadzi.
On niesie radość dla niepłodnej matki, *
miłe w jej domu rozmnażając dziatki.
Chwała bądź Bogu w Trójcy jedynemu:
Ojcu, Synowi, Duchowi Świętemu.
Jak od początku była tak i ninie
I na wiek wieków niechaj zawsze słynie.

Antyfona: Zakrólował Pan, * Bóg nasz, Wszechmogący. / Alleluja.

Czytanie

Wskazaną perykopę czyta się od ołtarza Słowa Bożego. Może to uczynić odpowiednio przygotowany lektor lub w razie potrzeby sam celebrans. Lektor nie musi być członkiem służby ołtarza.

Czytanie z Pierwszego Listu św. Jana

(1 J 1, 1–10)

[To wam oznajmiamy], co było od początku, cośmy usłyszeli o Słowie życia, co ujrzeliśmy własnymi oczami, na co patrzyliśmy i czego dotykały nasze ręce – bo życie objawiło się. Myśmy je widzieli, o nim świadczymy i głosimy wam życie wieczne, które było w Ojcu, a nam zostało objawione – oznajmiamy wam, cośmy ujrzeli i usłyszeli, abyście i wy mieli współuczestnictwo z nami. A mieć z nami współuczestnictwo znaczy: mieć je z Ojcem i Jego Synem Jezusem Chrystusem. Piszemy to w tym celu, aby nasza radość była pełna.

Nowina, którą usłyszeliśmy od Niego i którą wam głosimy, jest taka: Bóg jest światłością, a nie ma w Nim żadnej ciemności. Jeżeli mówimy, że mamy z Nim współuczestnictwo, a chodzimy w ciemności, kłamiemy i nie postępujemy zgodnie z prawdą.

Jeżeli zaś chodzimy w światłości, tak jak On sam trwa w światłości, wtedy mamy jedni z drugimi współuczestnictwo, a krew Jezusa, Syna Jego, oczyszcza nas z wszelkiego grzechu.

Jeśli mówimy, że nie mamy grzechu, to samych siebie oszukujemy i nie ma w nas prawdy. Jeżeli wyznajemy nasze grzechy, [Bóg] jako wierny i sprawiedliwy odpuści je nam i oczyści nas z wszelkiej nieprawości.

Jeśli mówimy, że nie zgrzeszyliśmy, czynimy Go kłamcą i nie ma w nas Jego słowa.

K: Słowo Twoje, Panie, * jest niezmienne jak niebiosa.

W: Słowo Twoje, Panie, * jest niezmienne jak niebiosa.

K: Nie powraca do Boga bezowocne.

W: Jest niezmienne jak niebiosa.

K: Chwała Ojcu, i Synowi, i Duchowi Świętemu.

W: Słowo Twoje, Panie, * jest niezmienne jak niebiosa.

Homilia

Homilię od ołtarza Słowa Bożego wygłasza kapłan lub diakon. Najlepiej, jeśli uczyni to przewodniczący celebracji. Nie może być zbyt długa (do 20 min.) i powinna odnosić się do motu proprio *Aperuit illis*. Po zakończeniu homilii celebrans wraca na miejsce przewodniczenia.

Magnificat

Podczas śpiewu *Magnificat* celebrans okadza Pismo Święte leżące na ołtarzu Słowa Bożego. Najpierw podchodzi i całuje księgę, następnie zasypuje kadzidło i dokonuje okadzenia. Po tym oddaje kadzielnicę usługującym i wraca na miejsce przewodniczenia. Turyferariusz okadza celebransa i zgromadzenie.

Antyfona: Jezus głosił Ewangelię o królestwie * i leczył wszystkie choroby wśród ludu.

Uwielbiaj, duszo moja, sławę Pana mego, *
chwal Boga Stworzyciela tak bardzo dobrego.
Bóg mój, zbawienie moje, jedyna otucha, *
Bóg mi rozkoszą serca i weselem ducha.
Bo mile przyjąć raczył swej sługi pokorę, *
łaskawym okiem wejrzał na Dawida córę.
Przeto wszystkie narody, co ziemię posiędą, *
odtąd błogosławioną mnie nazywać będą.
Bo wielkimi darami uczczonam od Tego, *
którego moc przedziwna, święte imię Jego.
Którzy się Pana boją, szczęśliwi na wieki, *
bo z nimi miłosierdzie z rodu w ród daleki.
Na cały świat pokazał moc swych ramion świętych, *
rozproszył dumne myśli głów pychą nadętych.
Wyniosłych złożył z tronu,
znikczemnił wielmożne, *
wywyższył, uwielmożnił w pokorę zamożne.
Głodnych nasycił hojnie i w dobra spanoszył, *
bogaczów z torbą puścił i nędznie rozproszył.
Przyjął do łaski sługę, Izraela cnego, *
wspomniał nań, użyczył mu miłosierdzia swego.
Wypełnił co był przyrzekł niegdyś ojcom naszym: *
Abrahamowi z potomstwem jego wiecznym czasem.
Wszyscy śpiewajmy Bogu w Trójcy jedynemu, *
chwała Ojcu, Synowi, Duchowi Świętemu.
Jak była na początku tak zawsze niech będzie, *
Teraz i na wiek wieków niechaj słynie wszędzie.

Antyfona: Jezus głosił Ewangelię o królestwie * i leczył wszystkie choroby wśród ludu.

Prośby

Radosnym sercem zanośmy nasze prośby do Boga, który stworzył świat, naprawił go przez Odkupienie i ustawicznie odnawia swoją miłością:

Odnawiaj, Panie, dzieła swej miłości.

Dzięki Ci, Boże, który w całym stworzeniu objawiasz swoją wszechmoc

– i w dziejach świata ukazujesz swoją opatrzność.

Odnawiaj, Panie, dzieła swej miłości.

Przez swojego Syna, zwiastuna pokoju i zwycięzcę na drzewie krzyża,

– wybaw nas od próżnego lęku i rozpaczy.

Odnawiaj, Panie, dzieła swej miłości.

Pomóż wszystkim, którzy miłują i wprowadzają sprawiedliwość,

– aby szczerze zabiegali o utrwalenie na świecie prawdziwego pokoju.

Odnawiaj, Panie, dzieła swej miłości.

Pospiesz na pomoc uciśnionym, obdarz więźniów wolnością, pocieszaj biednych, zapewnij chleb łaknącym, umocnij bezsilnych,

– we wszystkich ludziach objaw moc swojego krzyża.

Odnawiaj, Panie, dzieła swej miłości.

Błogosław wszystkim, którzy kochają Twoje Słowo i wiernie przy nim trwają,

– niech nie stygnie ich zapał i nie brakuje im wytrwałości.

Odnawiaj, Panie, dzieła swej miłości.

Ty cudownie wskrzesiłeś do chwały swojego Syna, który umarł i został pogrzebany,

– spraw, aby zmarli razem z Nim przeszli do życia.

Odnawiaj, Panie, dzieła swej miłości.

K: Zjednoczeni w miłości skierujmy do Boga Ojca modlitwę, której nas nauczył Jego Syn:

***Ojcze nasz**, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje, przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego.*

Modlitwa

Wszechmogący, wieczny Boże, kieruj naszym życiem według swego upodobania, † abyśmy w imię Twojego umiłowanego Syna * mogli obfitować w dobre uczynki. Przez naszego Pana, Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg przez wszystkie wieki wieków. Amen.

Błogosławieństwo końcowe

Celebrans podchodzi do ołtarza Słowa Bożego.

K: Pan z wami.

W: I z duchem twoim.

Celebrans bierze Pismo Święte i błogosławi nim zebranych.

K: Niech was błogosławi Bóg wszechmogący: Ojciec i Syn, i Duch Święty.

W: Amen.

K: Idźcie w pokoju Chrystusa.

W: Bogu niech będą dzięki.

Można użyć uroczystej formy błogosławieństwa.

Pismo Święte zostaje uroczyście wyniesione w procesji, która ma podobny porządek, jak procesja na wejście. W czasie procesji wykonuje się stosowny śpiew.

WSKAZANIE PRAKTYCZNE

Wspólnota w kręgu Słowa Bożego

W naszym życiu duchowym potrzebujemy pewnej formacji, która będzie swego rodzaju dopełnieniem naszej formacji ludzkiej. Powinna być ona swoistą drogą wzrostu duchowego, która będzie prowadziła nas do coraz bliższej relacji z Bogiem.

Jedną z form tej formacji może być krąg biblijny, czyli średniej wielkości grupa osób (optymalnie 8–15) spotykająca się regularnie (np. co dwa tygodnie) w stałym zasadniczo składzie, która wspólnie modli się rozważając Pismo Święte. Składa się z osób, które mają szczere pragnienie coraz lepszego rozumienia Pisma Świętego, coraz wierniejszego wypełniania woli Bożej i pogłębiania więzi miłości z Bogiem przez przylgnięcie do Jego Słowa. Należy zadbać, aby udział wszystkich członków kręgu miał przede wszystkim modlitewny charakter, czemu szkodzi zbytnie akcentowanie ról „nauczyciela" i „słuchaczy".

Krąg biblijny nie jest „szkołą" czy formą prelekcji otwartych. Nie jest też klubem dyskusyjnym. Nic w nim nie może szkodzić klimatowi modlitwy. W kręgu biblijnym każdy ma do wypełnienia określone zadanie. Główne obszary tych zadań to:

- opracowywanie programu spotkań kręgu (terminy i tematy);

- prowadzenie spotkania (czuwanie nad właściwym przebiegiem, pilnowanie pewnej dyscypliny czasowej, przygotowanie się do animowania szukania odpowiedzi na najbardziej prawdopodobne pytania, jakie mogą pojawić się w związku z danym tekstem);
- utrzymywanie łączności między członkami kręgu.

Każde z tych zadań może wykonywać inna osoba, co pozwoli na zaangażowanie wszystkich członków i uniknięcie przeciążenia jednej osoby.

Krąg biblijny realizuje swą misję poprzez spotkania ze Słowem Bożym, odnajdywanie jego Prawdy w naszym życiu, poznawanie Ewangelii i zgłębianie jej przesłania.

Krąg biblijny jest jedną z wielu form modlitwy z Pismem Świętym. Cechuje się on tym, że pozwala na zachowanie równowagi między pogłębianiem wiedzy i życia religijnego. Jest więc drogą do integralnego rozwoju człowieka na drodze wiary i zbawienia. Chroni zarówno przed zbytnim skupieniem się na gromadzeniu wiedzy, jak też przed płytką i subiektywną lekturą tekstu biblijnego. Nie posiada on jednak przepisu na dobre i właściwe przeżywanie spotkania z Pismem Świętym, jako że nie istnieje sposób, by komukolwiek taką receptę przekazać. Każdy musi sam dla siebie zdobyć tę umiejętność, zwłaszcza że jest ona zawsze równoznaczna z szukaniem tego, co pragniemy znaleźć w księdze, która udziela nam odpowiedzi na dręczące nas pytania. Najważniejszą sprawą w kręgu biblijnym jest pierwszeństwo dane Słowu Boga. Słuchanie, czytanie i rozważanie Pisma Świętego powinno być w każdej sytuacji formą modlitwy.

W Konstytucji *Dei Verbum* czytamy[10]:

Sobór święty usilnie i szczególnie upomina wszystkich wiernych, a zwłaszcza członków zakonów, by przez częste czytanie Pisma Świętego nabywali „wzniosłego poznania Jezusa Chrystusa" (Flp 3, 8). „Nieznajomość Pisma świętego jest nieznajomością Chrystusa". Niech więc chętnie do świętego tekstu przystępują czy to przez świętą Liturgię, przepełnioną Bożymi słowami, czy ***przez pobożną lekturę****, czy przez odpowiednie do tego instytucje i inne pomoce, które za aprobatą i pod opieką pasterzy Kościoła wszędzie w naszych czasach chwalebnie się rozpowszechniają. Niech jednak o tym pamiętają, że* ***modlitwa towarzyszyć powinna czytaniu Pisma Świętego****, by ono było rozmową między Bogiem a człowiekiem. Gdyż „do Niego przemawiamy, gdy się modlimy, a Jego słuchamy, gdy czytamy boskie wypowiedzi*".

Jan Paweł II zauważył: *Modlić się, znaczy dać trochę swojego czasu Chrystusowi, zawierzyć Mu, pozostawać w milczącym słuchaniu Jego Słowa, pozwalać mu odbić się echem w sercu*".[11]

Należy jednak wystrzegać się ryzyka podejścia indywidualistycznego, mając na uwadze, że Słowo Boże zostało nam dane właśnie po to, by jednoczyć nas w Prawdzie i Miłości w naszej drodze do Boga. Słowo to zwraca się do każdego osobiście, ale jest również Słowem budującym wspólnotę, budującym Kościół. Grupowa modlitwa Słowem Bożym jest więc szansą na lepsze jego odczytanie, dlatego powinniśmy odczytywać tekst zawsze w komunii Kościoła.

Benedykt XVI zauważa: *bardzo ważna jest lektura wspólnotowa, bo żywym podmiotem Pisma Świętego jest lud Boży, jest Kościół.* (...) *Pismo nie należy do przeszłości, gdyż jego podmiot, lud Boży, inspirowany przez samego Boga, jest zawsze*

---

[10] Sobór Watykański II, *Dei Verbum*. Konstytucja dogmatyczna o Objawieniu Bożym, nr 25.

[11] Jan Paweł II, *Przemówienie na otwarcie Światowych Dni Młodzieży*, Rzym, 15 sierpnia 2000.

ten sam, a zatem słowo jest zawsze żywe w żywym podmiocie. Dlatego ważne jest, by czytać Pismo Święte i słuchać Pisma Świętego we wspólnocie Kościoła, czyli z wszystkimi wielkimi świadkami tego słowa, poczynając od pierwszych Ojców, aż do świętych dzisiejszych, aż do dzisiejszego Magisterium.[12] Benedykt XVI w swojej adhortacji *Verbum Domini* pisał, że *Krąg biblijny jest formą modlitwy w grupie.*[13]

Z technicznego punktu widzenia krąg biblijny można zdefiniować w następujący sposób[14]:

***Krąg biblijny jest formą pozaliturgicznego kontaktu z Pismem Świętym**. Opiera się na rozmowie w określonych grupach nad tekstami, z których wyprowadza się wnioski dla chrześcijańskiego życia. W tym celu uczestnicy wspólnie **czytają**, **rozważają** i **dyskutują** nad odpowiednimi fragmentami Pisma Świętego oraz **szukają sposobów realizowania ich w życiu**. Specyfiką metody kręgów biblijnych jest możliwość dzielenia się refleksjami, stawiania pytań i dyskutowanie wszystkich uczestników spotkania.*

Jak powinno wyglądać spotkanie kręgu biblijnego?

Spotkanie kręgu biblijnego nie powinno odbywać się w oderwaniu od reszty życia jego uczestników. Stąd też należy zwrócić uwagę na pewne elementy poprzedzające je jak i następujące po nim.

---

[12] Benedykt XVI, *Przemówienie do alumnów Rzymskiego Wyższego Seminarium Duchownego*, Rzym, 17 lutego 2007.

[13] Benedykt XVI, *Verbum Domini*. Adhortacja Posynodalna, Rzym 2010, nr 86.

[14] R. Kamiński, *Biblia w życiu parafii i małych wspólnot religijnych*, w: *Biblia w nauczaniu chrześcijańskim*, red. J. Kudasiewicz, Lublin 1991, s. 139–168, zwł. s. 155.

Przed spotkaniem:

- wybór tekstu, który powinien stanowić pewną całość, a nie przypadkowo wyrwany z całości kawałek. Tekst nie może być zbyt długi, zasadniczo nie powinien przekraczać 20 wersetów;
- wcześniejsza informacja o perykopie mającej być tematem spotkania.

W trakcie spotkania:

- zawiązanie wspólnoty (przywitanie, chwila bycia razem, rozmowy),
- modlitwa na rozpoczęcie (np. wspólny śpiew albo jakaś formuła znana wszystkim),
- głośne czytanie tekstu,
- ciche czytanie tekstu i analiza osobista (ok. 10–15 minut),
- odpowiedzi na pytania (nie dłużej niż 20–25 min.),
- dzielenie się odkryciami (10 min.),
- program na życie (10 min.),
- cicha modlitwa (ok. 5 min.),
- wspólna modlitwa i rozejście się członków kręgu.

Po spotkaniu:

- codzienny rachunek sumienia z powziętych postanowień.

W realizacji głównych punktów bardzo użyteczne są elementy tzw. metody Västeras, w której uczestnicy spotkania podczas osobistej lektury tekstu nanoszą na tekście znaczki, pomagające im w dalszej pracy. Z tego powodu lepiej pracować na kopii tekstu biblijnego sporządzonej na użytek spotkania (kserokopia, wydruk komputerowy itp.). Znak „?” stawia się przy miejscach, których czytelnik nie

rozumie i o które chciałby zapytać. Znak „!" nanosi się przy tekstach, które traktuje się jako szczególnie ważne dla pogłębienia osobistej wiary i lepszego jej zrozumienia. Znak => wprowadza się tam, gdzie znajduje się teksty, które traktuje się jako wskazówki odnoszące się wprost do życia. Pracę nad tekstem można zorganizować w inny sposób, ten jednak zdaje się prosty i wprost odnosi się do schematu spotkania kręgu.

Pracując w kręgu biblijnym, warto mieć zawsze na uwadze słowa: *Chrystus jest obecny w swoim słowie, bo gdy w Kościele czyta się Pismo Święte, On sam przemawia.*[15] Chociaż Konstytucja o Liturgii ma tutaj na myśli rzeczywistość Eucharystii, to całe życie chrześcijańskie powinno być nakierowane na Bożą obecność jako czas *pomiędzy* eucharystycznymi spotkaniami. Krąg biblijny to rodzaj modlitewnego zamyślenia realizowanego we wspólnocie, do której przychodzi Jezus. Nie zastępując liturgii słowa, stanowi formę jej dopełnienia, dzięki której Jezus poprzez swoje słowo może w konkretny sposób działać w naszym życiu i uczyć nas swoich przykazań.

Bractwo Słowa Bożego

[15] Sobór Watykański II, *Sacrosanctum Concilium*. Konstytucja o liturgii świętej, nr 7.

Bractwo Słowa Bożego

jest stowarzyszeniem osób świeckich i duchownych działającym w duchu nauki Kościoła Katolickiego. Zawiązało się ono w gronie absolwentów Podyplomowego Studium Formacji Biblijnej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Dwuletnie studium zaszczepiło w słuchaczach pragnienie permanentnej lektury Pisma Świętego, w której pomagała im wiedza wykładowców – biblistów. W dniu 17 grudnia 2011 roku zaczęła się więc organizacja stowarzyszenia pod nazwą Bractwo Słowa Bożego, w marcu 2012 roku stowarzyszenie zostało zarejestrowane. Od lutego 2017 roku Bractwo jest członkiem Katolickiej Federacji Biblijnej (*Catholic Biblical Federation* – CBF), międzynarodowego stowarzyszenia katolickiego zrzeszającego ponad 300 katolickich organizacji biblijnych z ok. 130 krajów na całym świecie. Działalność Bractwa Słowa Bożego obejmuje:

- cykliczne cotygodniowe biblijne wykłady otwarte (Laboratorium Słowa Bożego) w kościele Duszpasterstwa Środowisk Twórczych w Warszawie;
- comiesięczne sobotnie dni skupienia (Spotkania ze Słowem Bożym) w klasztorze Pasjonistów w Warszawie;
- audycję w Radio Warszawa „Słowo na wieki – Słowo na dziś";
- rozważania do czytań mszalnych publikowane codziennie na stronie internetowej i na Facebooku;

- prowadzenie niedziel biblijnych w parafiach;
- organizację kursów języka hebrajskiego i greckiego;
- działalność wydawniczą.

Chętnych do pracy w apostolacie biblijnym: duszpasterzy, osoby konsekrowane i świeckich zapraszamy do członkostwa w Bractwie Słowa Bożego lub do współpracy.

Strona internetowa:

bractwoslowa.pl

Profil na Facebooku:

facebook.com/bractwoslowa/

Telefon:

604 217 239

Mail:

bractwo@bractwoslowa.pl

Więcej informacji i materiałów
przeznaczonych dla kręgów biblijnych:

bractwoslowa.pl/kregibiblijne

Spis treści

Informacja o obchodach 5

Nabożeństwo Słowa Bożego 9

Nieszpory niedzielne 29

Wskazania praktyczne:
Wspólnota w kręgu Słowa Bożego 43

„Relacja pomiędzy Zmartwychwstałym, wspólnotą wierzących oraz Pismem Świętym jest ekstremalnie życiodajna dla naszej tożsamości. Bez Pana, który nas wprowadza, niemożliwe jest zrozumienie głębokości Pisma Świętego. To działa również w drugą stronę: bez Pisma Świętego, wydarzenia z Misji Jezusa oraz Jego Kościoła w świecie są niemożliwe do odczytania."

Papież Franciszek

BRACTWO SŁOWA BOŻEGO

ISBN 978-83-62793-36-5

9 788362 793365